

Αναλυτικό
πρόγραμμα
Εργαστηρίου
Κηπουρικής

1 Ιουνίου

2011

Για τον καθένα που δεν γνωρίζει το παιδί που του παρέχεται, η εκπαίδευση – θεραπεία, η εκτέλεση των προγραμμάτων ασκήσεων αρχίζει με την προετοιμασία επαφής. Μια λανθασμένη ή ανεπαρκής προετοιμασία επαφής μπορεί να επιδράσει στην συνολική σχέση του παιδιού με τον εκπαιδευτικό.

Ε.Ε.Ε.Ε.Κ
Αχαΐας

Η προετοιμασία επαφής

Για τον καθένα που δεν γνωρίζει το παιδί, που του παρέχεται η εκπαίδευση – θεραπεία, η εκτέλεση των προγραμμάτων ασκήσεων αρχίζει με την προετοιμασία επαφής. Μια λανθασμένη ή ανεπαρκής προετοιμασία επαφής μπορεί να επιδράσει στην συνολική σχέση του παιδιού με τον εκπαιδευτικό. Μερικές φορές τίθεται σε αμφισβήτηση συνολικά η συνεργασία αυτή. Χωρίς οικεία σχέση μπορεί η συστηματικά εξελισσόμενη ανάπτυξη του προγράμματος να παρεμποδιστεί ή και να ανατραπεί εντελώς.

Για την προετοιμασία επαφής θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι τα περισσότερα παιδιά, στα οποία και αναφέρονται οι ασκήσεις μας δεν μπορούν να μιλήσουν. Η σχέση λοιπόν θα πρέπει να εξελιχθεί μέσα από άλλα «επικοινωνιακά κανάλια», πέρα από τη γλώσσα. Το πώς θα γίνει αυτό, αφήνεται στην κρίση του εκπαιδευτικού – θεραπευτή. Και τελικά εξαρτάται από τα συναισθήματα του παιδιού απέναντι σ' αυτόν.

Στο βαθμό, που έχει επιτευχθεί η επαφή, ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να εφαρμόσει με προσοχή τα μέτρα, τους κανόνες συμπεριφοράς και τις ασκήσεις που ο ίδιος έχει σχεδιάσει. Παράλληλα και ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν, μπορεί να χρησιμοποιήσει παιχνίδια ή μουσικά όργανα για να ενισχύσει τις αναμενόμενες συμπεριφορές. Αυτή η ενίσχυση επιτυγχάνεται, όταν το παιδί βιώσει την επιτυχία. (Σούλης 1999)

Στην συνέχεια αναφέρονται ενδεικτικά δραστηριότητες για όλους τους τομείς της αυτόνομης διαβίωσης και των μαθημάτων γενικής παιδείας. Οι δραστηριότητες αυτές κατακτώνται προοδευτικά, είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά, και θα πρέπει σε τακτά χρονικά διαστήματα να επαναλαμβάνονται.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΗΠΟΥΡΙΚΗΣ

**Συγγραφική επιμέλεια
Σταματελάτου Αικατερίνη – ΠΕ 18.12 Τεχ. Γεωπονίας**

Στόχοι Εργ. Κηπουρικής

Η κηπουρική προσφέρει στους μαθητές της: δράση, κοινωνικότητα, κίνητρο για αύξηση της αυτοεκτίμησης και ενθάρρυνση για πρωτοβουλία και ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους. Μέσα απ' τις δραστηριότητες οι μαθητές καλούνται:

- Ν' αναπτύξουν τις μνημονικές τους λειτουργίες
- Να εστιάσουν την προσοχή τους σε αυτό που κάνουν
- Ν' αναπτύξουν τον οπτικοκινητικό συντονισμό τους

Ειδικότερα αναπτύσσουν:

- Την αδρή κινητικότητα (σκάβουν, σκαλίζουν, μεταφέρουν, ποτίζουν κ.ά.)
- Την λεπτή κινητικότητα (φορούν γάντια, φυτεύουν, κόβουν, κλαδεύουν κ.ά.)
- Την οπτική μνήμη (αναγνώριση λουλουδιών), την ακουστική μνήμη (επανάληψη των οδηγιών) και την λογικομαθηματική σκέψη (ταξινομούν, αντιστοιχίζουν, ομαδοποιούν)
- Αυτοεξυπηρετούνται (φορούν φόρμα εργασίας, γαλότσες, γάντια, τηρούν τους κανόνες υγιεινής)
- Προσανατολίζονται στον χώρο (σκαλίζουν γύρω απ' το φυτό, ποτίζουν μέσα στο αυλάκι, κ.ά.) και στον χρόνο (εναλλαγή εποχών- χειμωνιάτικα λαχανικά, καλοκαιρινά φρούτα κ.ά)
- Τονώνεται η αυτοεκτίμηση και το αυτοσυναίσθημά τους

Το εργαστήριο Κηπουρικής μπορεί να προσφέρει:

- Δράση
- Κοινωνικότητα
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων
- Κίνητρο για αύξηση της αυτοεκτίμησης
- Ενθάρρυνση για πρωτοβουλία

Επίσης, δίνει την δυνατότητα να μετάσχουν σε ποικιλία δραστηριοτήτων που αφορούν αυτό το αντικείμενο (άρα να μάθουν ένα χόμπι και –γιατί όχι- μία τέχνη), να αποκτήσουν προσωπικό ενδιαφέρον, να μάθουν για τα στοιχεία που απαρτίζουν το φυσικό περιβάλλον και πώς να βοηθήσουν στην δημιουργία ενός καλύτερου περιβάλλοντος. Ακόμα να γνωρίσουν τον κύκλο της ζωής - αλυσίδα και την θέση του ανθρώπου σε αυτήν.

Τέλος, παρέχει την δυνατότητα να συνδυαστεί η κηπουρική με άλλες δραστηριότητες:

- Μαγειρική με λαχανικά, φρούτα
- Μπαχαρικά με αρωματικά φυτά
- Φάρμακα με βότανα
- Ανακύκλωση - κομποστοποίηση
- Ανθοδετική με κατασκευή φυτικών συνθέσεων με φυσικά ή αποξηραμένα άνθη
- Ζωγραφική – κολλάζ με αποξηραμένα φυτικά τμήματα
- Κατασκευές πχ. ξύλινοι φράκτες, παγκάκια, πέτρινα μονοπάτια
- Διαμόρφωση εξωτερικών χώρων (παρτέρια, αλέες, κιόσκια, βεράντες κ.ά.)

Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για την περάτωση των παραπάνω είναι η επίδειξη και η ενεργή-βιωματική συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, το παιγνίδι ρόλων και η μελέτη στο πεδίο είναι ιδιαίτερα χρήσιμα. Τέλος, δεν ξεχνάμε την σπουδαιότητα των συχνών επαναλήψεων, της υποστήριξης και της ενθάρρυνσης.

Γνωστικοί άξονες

1. Τι είναι κηπουρός και κηπουρική

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αναγνωρίζει το επάγγελμα του κηπουρού ανάμεσα στα άλλα
- Να περιγράφει την δουλειά του κηπουρού
- Να συνδέσει την φροντίδα των φυτών με την κηπουρική
- Να συνδυάσει την κηπουρική με την διατροφή

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- προβολή παρουσίασης, εικόνων, φωτογραφιών, κά.
- φύλλα εργασίας, όπου αναγνωρίζουν τον κηπουρό ανάμεσα σε άλλους επαγγελματίες
- φύλλα εργασίας όπου αναγνωρίζουν τον κηπουρό από την ενδυμασία του

2. Ένδυση κηπουρού - κανόνες υγιεινής & ασφάλειας

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις ένδυσης και υπόδησης στο εργαστήριο
- Να φορά μόνοις την φόρμα εργασίας, τα γάντια, το καπέλο και τις γαλότσες
- Να γνωρίζει και να τηρεί τους γενικούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας
- Να αντιλαμβάνεται την χρήση μέτρων ασφάλειας
- Να τοποθετεί σε ασφαλή θέση τα εργαλεία και υλικά του εργαστηρίου
- Να διακρίνει και να εξηγεί τα σήματα επικινδυνότητας που αναφέρονται στα γεωργικά εφόδια

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με την:

- παρακολούθηση βίντεο, εικόνων, φωτογραφιών
- με την επίδειξη της διαδικασίας ένδυσης και την καθημερινή πρακτική άσκηση ένδυσης & υπόδησης
- καθημερινή τακτοποίηση εργαλείων και υλικών εργαστηρίου
- φύλλα εργασίας, αντιστοίχισης με την ισχύουσα διεθνή σήμανση επικινδυνότητας και τοξικότητας διαφόρων σκευασμάτων
- παρουσίαση powerPoint με θέμα την σήμανση χημικών σκευασμάτων
- κουτιά διαφόρων σκευασμάτων ώστε να αναγνωριστούν και να διακριθούν ανάλογα με την τοξικότητά τους

3. Γεωργικά εργαλεία και μηχανήματα

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να συνειδητοποιήσει την χρησιμότητα και την χρήση των εργαλείων
- Να αναγνωρίζει και να κατονομάζει τα εργαλεία κήπου
- Να χρησιμοποιεί σωστά και με ασφάλεια τα εργαλεία
- Να συντηρεί, να καθαρίζει και να τακτοποιεί τα εργαλεία
- Ν' αναπτύξει δεξιότητες (οπτικοκινητικό συντονισμό)

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- παρουσίαση εικόνων –φωτογραφιών
- φύλλα εργασίας αντιστοίχισης – ομαδοποίησης
- αναγνώριση και χρήση πραγματικών εργαλείων του εργαστηρίου
- επίδειξη και πρακτική άσκηση στη σωστή χρήση τους
- παρουσίαση πληροφοριακών-διαφημιστικών εντύπων

4. Καλλιεργητικές εργασίες

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να μάθει να εκτελεί σωστά και με ασφάλεια τις καλλιεργητικές εργασίες :
 - σκάψιμο
 - σκάλισμα
 - πότισμα
 - φύτεμα (σε γλάστρα και σε υπαίθριο χώρο)
 - σπορά (σε γλάστρα και σε υπαίθριο χώρο)
 - μεταφύτευση
 - αραίωμα
 - βοτάνισμα
 - κλάδεμα
 - λίπανση
 - ψεκασμό - ράντισμα
 - υποστύλωση
 - συγκομιδή
- Να γνωρίζει την σωστή εποχή που γίνεται κάθε εργασία

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- με επίδειξη από τον εκπαιδευτικό
- με παρακολούθηση βίντεο
- με πρακτική άσκηση στους υπαίθριους χώρους του εργαστηρίου, όπου εκτελούνται όλες οι παραπάνω εργασίες
- κλάδεμα τριανταφυλλιάς
- με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θερμοκηπιακές μονάδες

5. Χρήση υλικών (αδρανών) εργαστηρίου

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αναγνωρίζει και να κατονομάζει υλικά όπως:
 - χώμα
 - κομπόστ
 - σπόροι
 - βολβοί
 - υλικά ριζοβολίας
 - λιπάσματα
 - φυτοφάρμακα
 - αδρανή υλικά (περλίτη)
- Να χρησιμοποιεί σωστά και με ασφάλεια τα παραπάνω υλικά.

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- με επίδειξη από τον εκπαιδευτικό
- με παρακολούθηση βίντεο, εικόνων, φωτογραφιών
- με πρακτική άσκηση στο εργαστήριο
- παρατήρηση και αναγνώριση κενών συσκευασιών
- με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε θερμοκηπιακές μονάδες & καταστήματα με αγροεφόδια

**** Επειδή πολλά παιδιά έχουν κάποιες δυσκολίες με την ενασχόληση τους με τα υλικά κηπουρικής (π.χ. χώμα), είναι αναγκαίο πριν ν' αρχίσουν τις δραστηριότητές τους, να εξοικειωθούν με το αντικείμενο και να ασκηθούν στην παρατήρηση, να έρθουν σε επαφή με τα υλικά βιώνοντας τα με τις αισθήσεις τους π.χ. να πιάνουν το χώμα, να βραχούν, να πιάνουν χλωρά και ξηρά φύλλα, σπόρους, βολβούς, καρπούς, κλπ.

6. Μαθαίνω τα φυτά

Στην ενότητα αυτή οι μαθητές διδάσκονται ποια είναι τα καλλιεργούμενα φυτά στην Ελλάδα, ποιες οι ωφέλειες τους για τον άνθρωπο, ποια τα μέρη τους, πως πολλαπλασιάζονται και ποιες οι φυσιολογικές τους λειτουργίες καθώς και οι ανάγκες τους και τα στάδια ανάπτυξης τους.

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αναγνωρίζει και να ομαδοποιεί τα καλλιεργούμενα φυτά
- Να τα ταξινομεί σε φρούτα- λαχανικά – σιτηρά κ.λ.π.
- Να περιγράφει την διατροφική τους αξία και
- Να υιοθετεί νέες διατροφικές και υγιεινές συνήθειες

6.1. Καλλιεργούμενα φυτά της Ελλάδας

❖ Λαχανικά – Στόχοι:

- Αναγνώριση και ονομασία λαχανικών
- Ταξινόμηση λαχανοκομικών φυτών (χειμερινά - καλοκαιρινά)
- Ταξινόμηση ανάλογα με το βρώσιμο τμήμα τους
- Αναγνώριση εποχής σποράς, απαιτήσεις και φροντίδα τους
- Αναγνώριση χώρων καλλιέργειας τους
- Διάκριση τρόπων κατανάλωσης τους (νωπά, κατεψυγμένα, κονσέρβα, αποξηραμένα)
- Εκμάθηση των ωφελειών και της σπουδαιότητας των λαχανικών στην διατροφή μας

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- παρουσίαση εκπαιδευτικού dvd
- εικόνες, φωτογραφίες και πραγματικά λαχανικά
- παρουσίαση powerPoint
- φύλλα εργασίας (αντιστοίχισης –ομαδοποίησης)
- κατασκευή κολλάζ με λαχανικά (ανά ομάδα)
- χρήση Η/Υ και διαδραστικό παιχνίδι σχετικό με το αντικείμενο
- σπορά χειμωνιάτικων και καλοκαιρινών λαχανικών, μεταφύτευση και καλλιέργεια τους στο θερμοκήπιο και στο υπαίθριο χώρο του εργαστηρίου.
- φροντίδα του λαχανόκηπου, συγκομιδή και παρασκευή σαλάτας.

- επίσκεψη σε φυτώριο λαχανικών και σε μανάβικο
- ❖ **Φρούτα – Στόχοι:**
 - Αναγνώριση και ονομασία φρούτων
 - Ταξινόμηση των φρούτων (χειμερινά-καλοκαιρινά)
 - Αναγνώριση εποχής σποράς, απαιτήσεις και φροντίδα τους
 - Αναγνώριση χώρων καλλιέργειας τους
 - Διάκριση τρόπων κατανάλωσης τους (νωπά, κομπόστα, αποξηραμένα)
 - Εκμάθηση των ωφελειών και της σπουδαιότητας των φρούτων στην διατροφή μας

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- παρουσίαση εκπαιδευτικού dvd
- εικόνες, φωτογραφίες και πραγματικά φρούτα
- παρουσίαση powerPoint
- φύλλα εργασίας (αντιστοίχισης –ομαδοποίησης)
- κατασκευή κολλάζ με φρούτα (ανά ομάδα)
- χρήση Η/Υ και διαδραστικό παιχνίδι σχετικό με το αντικείμενο
- φύτευση κάποιων φρούτων (φράουλα, κλπ)
- παρασκευή μαρμέλαδας – γλυκών του κουταλιού
- επίσκεψη σε κοντινή φρουταγορά

- ❖ **Ανθοκομία – Στόχοι:**
 - Αναγνώριση και ονομασία των κυριότερων λουλουδιών
 - Ταξινόμηση και αναγνώριση των ανθοκομικών φυτών σε ετήσια, πολυετή, βολβώδη, εσωτερικού-εξωτερικού χώρου
 - Αναγνώριση των λουλουδιών για κομμένα άνθη
 - Αναγνώριση των γλαστρικών φυτών
 - Αναγνώριση των κάκτων - παχύφυτων
 - Αναγνώριση των μερών φύτευσης ανθοκομικών φυτών (γλάστρες, ζαρντινιέρες, παρτέρια, θερμοκήπια, υπαίθριοι χώροι κλπ)
 - Πολλαπλασιασμός ορισμένων ανθοκομικών φυτών (με σπόρο, βολβό, μόσχευμα, παραφυάδα, καταβολάδα)
 - Περιγραφή της σημασίας των λουλουδιών στη ζωή μας

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση λουλουδιών με κάρτες και φωτογραφίες
- χρήση Η/Υ και διαδραστικό παιχνίδι με θέμα τα άνθη
- παιχνίδι με κάρτες λουλουδιών (αντιστοίχιση-ομαδοποίηση)
- κατασκευή κολλάζ με άνθη ανά κατηγορία
- φύτευση καλλωπιστικών σε γλάστρες και ζαρντινιέρες
- σπορά ετήσιων, φύτευση και μεταφύτευση, φροντίδα καλλωπιστικών
- κοπή μοσχευμάτων από μητρικό φυτό και δημιουργία νέου.
- πολλαπλασιασμός κισσού με καταβολάδα
- επίσκεψη σε ανθοκομικό θερμοκήπιο

- ❖ **Αρωματικά φυτά – Στόχοι:**
 - Καλλιέργεια και φροντίδα αρωματικών φυτών σε γλάστρα και σε υπαίθριο χώρο
 - Αναγνώριση και ονομασία αρωματικών φυτών (βασίλικό, δυόσμο, λεβάντα, θυμάρι, ρίγανη, δεντρολίβανο)
 - Σπορά, κόψιμο μοσχευμάτων και εκμάθηση των απαιτήσεων και των αναγκών τους
 - Συλλογή, αποξήρανση και τυποποίηση αρωματικών.
 - Χρήση αρωματικών φυτών στην καθημερινή ζωή και κουζίνα

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση των αρωματικών σε κάρτες και φωτογραφίες
- προβολή PowerPoint με θέμα τα αρωματικά
- παιχνίδι με κάρτες αρωματικών (αντιστοίχιση-ομαδοποίηση)
- κατασκευή κολλάζ με αρωματικά
- φύτευση αρωματικών σε γλάστρες και ζαρντινιέρες
- φύτευση και μεταφύτευση , φροντίδα αρωματικών φυτών στο κήπο του εργαστηρίου
- κοπή μοσχευμάτων βασιλικού από μητρικό φυτό και δημιουργία νέου.

❖ Σιτηρά – Στόχοι:

- Αναγνώριση και ονομασία των σιτηρών (στάρι, καλαμπόκι, ρύζι, βρώμη, κριθάρι) από φωτογραφίες
- Αναγνώριση και ονομασία των σπόρων των ανωτέρω φυτών
- Διάκριση της κατάλληλης εποχής σποράς, της φροντίδας και της συγκομιδής τους
- Ορισμός της διατροφικής τους αξίας

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση των σιτηρών σε κάρτες και φωτογραφίες
- προβολή PowerPoint με θέμα τα σιτηρά
- κατασκευή κολλάζ με τα σιτηρά
- σπορά, καλλιέργεια κάποιων σιτηρών
- φύλλα εργασίας
- κατασκευή φυτολογίου με σπόρους σιτηρών

❖ Όσπρια – Στόχοι:

- Αναγνώριση και ονομασία των οσπρίων
- Αναγνώριση και ονομασία των σπόρων των ανωτέρω φυτών
- Διάκριση της κατάλληλης εποχής σποράς, της φροντίδας και της συγκομιδής τους
- Ορισμός της διατροφικής τους αξίας

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση των οσπρίων σε κάρτες και φωτογραφίες
- προβολή PowerPoint με θέμα τα όσπρια
- κατασκευή κολλάζ με τα όσπρια
- σπορά , καλλιέργεια φασολιού
- κατασκευή φυτολογίου με σπόρους οσπρίων
- φύλλα εργασίας

6.2. Γεωργικά προϊόντα

Αντικειμενικός στόχος

Στην ενότητα αυτή οι μαθητές καλούνται να συνδέσουν τα γεωργικά προϊόντα του πρωτογενή τομέα με αυτά του δευτερογενή. Δηλαδή, τι προϊόντα παίρνουμε με την επεξεργασία των καλλιεργούμενων φυτών. Ειδικότερα:

- φρούτα → χυμοί, κομπόστα, γλυκά
- λαχανικά → αποξηραμένα – κατεψυγμένα – κονσέρβα
- ελιά → ελιές βρώσιμες – λάδι – σαπούνι
- αμπέλι → σταφύλι – κρασί – σταφίδες – ξίδι
- στάρι → αλεύρι – ψωμί , μακαρόνια, κουλούρια κλπ.
- καλαμπόκι → καλαμποκάλευρο – καλαμποκέλαιο – ζωοτροφές

- κριθάρι → ζωοτροφές, μπύρα
- ζαχαρότευτλο → ζάχαρη
- βαμβάκι φυτό → βαμβάκι, βαμβακερά ρούχα
- δέντρα → ξύλο – έπιπλα – χαρτί
- αρωματικά φυτά και βότανα → αρώματα και φάρμακα

Ο παραπάνω στόχος επιτυγχάνεται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση των γεωργικών προϊόντων σε φωτογραφίες
- προβολή PowerPoint σχετικό με το θέμα
- προβολή σχετικού DVD παραγωγής λαδιού και κρασιού
- κατασκευή κολλάζ
- φύλλα εργασίας σχετικά με την ενότητα
- κατασκευή σαπουνιού, πάστας ελιάς, κομπόστας, χυμών, ψωμιού, κλπ.

7. Τα μέρη των φυτών

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αναγνωρίζει και να κατονομάζει τα μέρη των φυτών :
 - ρίζα
 - βλαστός
 - κορμός
 - φύλλα
 - άνθη
 - καρπός
- Να περιγράφει τις ιδιότητες τους, τις λειτουργίες τους: μεταφορά νερού και θρεπτικών στοιχείων, φωτοσύνθεση, αναπνοή, διαπνοή

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint σχετική με την ενότητα
- αναγνώριση των μερών από εικόνες
- παρατήρηση των μερών σε πραγματικά φυτά
- συλλογή ριζών, φύλλων, βλαστών, ανθέων, αποξήρανση τους και τοποθέτηση τους σε φυτολόγιο
- ανάλογα φύλλα εργασιών
- πείραμα όπου οι μαθητές βλέπουν και παρατηρούν τις λειτουργίες της ρίζας, του βλαστού και των φύλλων (φωτοτροπισμό, γεωτροπισμό, μεταφορά του νερού κλπ.)

8. Στάδια ανάπτυξης των φυτών

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής να αναγνωρίσει τα στάδια ανάπτυξης των φυτών, από την σπορά έως την καρποφορία καθώς και τον κύκλο ζωής των φυτών.

Ο παραπάνω στόχος επιτυγχάνεται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint σχετική με την ενότητα
- παιχνίδι με κάρτες λογικής αλληλουχίας
- παρατήρηση της ανάπτυξης πραγματικών φυτών (μετράμε το ύψος ενός φυτού και καταγράφουμε τα αποτελέσματα)
- ζωγραφική και κολλάζ
- ανάλογα φύλλα εργασίας

9. Απαιτήσεις των φυτών

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής να κατανοήσει την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα του εδάφους, ήλιου, νερού και αέρα για τα φυτά.

Ο παραπάνω στόχος επιτυγχάνεται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- προβολή dvd με ανάλογο περιεχόμενο
- παιχνίδι ρόλων (συμμετοχή όλης της ομάδας)
- διευκόλυνση κατανόησης της ενότητας με την βοήθεια καρτών
- πείραμα όπου αποδεικνύεται η αναγκαιότητα του εδάφους, ήλιου, νερού και αέρα για τα φυτά. (π.χ. βάζουμε ένα φυτό στο σκοτάδι, το καλύπτουμε με πλαστική σακούλα ή δεν το ποτίζουμε)
- ανάλογα φύλλα εργασίας

10. Δέντρα, θάμνοι, πόες

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να αναγνωρίζει και να ονομάζει ένα δέντρο
- Να αναγνωρίζει και να ονομάζει ένα θάμνο
- Να αναγνωρίζει και να ονομάζει μια πόα
- Να διακρίνει στον κήπο τα δέντρα, τους θάμνους και τις πόες

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint σχετική με την ενότητα
- παρατήρηση πραγματικών φυτών στον κήπο (τα αναγνωρίζουμε και τα καταγράφουμε)
- παρουσίαση εικόνων και φωτογραφιών
- ανάλογα φύλλα εργασίας

11. Τα φυτά στις εποχές του χρόνου

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να συγκρίνει διαφορετικά φυτά σε διαφορετικές εποχές (πχ. Ελιά και αμυγδαλιά)
- Να ερμηνεύει γιατί μερικά φυτά έχουν φύλλα το χειμώνα (αιθαλή) και άλλα όχι (φυλλοβόλα)
- Να ταξινομεί τα σπουδαιότερα δέντρα σε αιθαλή και φυλλοβόλα
- Να προσανατολίζεται στις εναλλαγές του χρόνου και των εποχών
- Να εφαρμόζει τις κατάλληλες καλλιεργητικές δραστηριότητες ανά εποχή

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες

- παρουσίαση εικόνων με φυτά σε διαφορετικές εποχές
- παρουσίαση powerpoint με ανάλογο θέμα
- παρατήρηση των φυτών του κήπου μας
- κατασκευή αφίσας με τον κύκλο ζωής αιθαλών και φυλλοβόλων φυτών
- πρακτική άσκηση στον κήπο όπου παρατηρούμε και επισημαίνουμε τις ιδιαιτερότητες κάθε εποχής (π.χ. το καλοκαίρι ποτίζουμε πιο συχνά ενώ το χειμώνα όχι ή κλαδεύουμε τέλος

χειμώνα ή την άνοιξη ανθίζουν τα λουλούδια ή το φθινόπωρο σπέρνουμε ή φυτεύουμε τους χειμωνιάτικους βολβούς ή την άνοιξη σπέρνουμε την τομάτα ενώ το μαρούλι το φθινόπωρο)

- με ανάλογα φύλλα εργασίας

12. Πολλαπλασιασμός των φυτών

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να διακρίνει και να περιγράφει τους τρόπους πολλαπλασιασμού ενός φυτού (με σπόρο, με μοσχεύματα, με βολβούς, με παραφυάδες και καταβολάδα)
- Να πολλαπλασιάζει με σπόρο
- Να πολλαπλασιάζει με μόσχευμα
- Να πολλαπλασιάζει με βολβούς
- Να πολλαπλασιάζει με καταβολάδα ή με παραφυάδα
- Να εκτιμά με ποιο τρόπο πολλαπλασιάζετε κάθε φυτό

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint με ανάλογο θέμα
- παρουσίαση ανάλογων εικόνων και φωτογραφιών
- επίδειξη τρόπων πολλαπλασιασμού από τον εκπαιδευτικό
- πρακτική άσκηση των μαθητών στους τρόπους πολλαπλασιασμού. Ενδεικτικά αναφέρω: σπορά βασιλικού-φύτευση μοσχευμάτων βασιλικού (τονίζοντας έτσι ότι με τα μοσχεύματα παίρνουμε πολύ γρήγορα νέα φυτά), κοπή και φύτευση μοσχευμάτων γερανιού, αρμπαρόριζας, βαμβακούλας, παχυφύτων, τριανταφυλλιάς κλπ., φύτευση βολβών υακίνθου, τουλίπας, φρέζιας κλπ., πολλαπλασιασμός κισσού με καταβολάδα κλπ.

13. Βιολογικές καλλιέργειες

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να ορίζει και να περιγράφει τι είναι η βιολογική καλλιέργεια
- Να κατονομάζει τρόπους βιολογικής καλλιέργειας
- Να διακρίνει τα οφέλη της βιολογικής γεωργίας
- Να συγκρίνει τις καλλιεργητικές επεμβάσεις στην συμβατική και στην βιολογική γεωργία
- Να εξοικειωθεί με τα μέσα βιολογικής καταπολέμησης
- Να αναγνωρίζει τι είναι η κομποστοποίηση και ποια η χρήση της
- Να περιγράφει και να παρασκευάζει compost
- Να διακρίνει και να κατονομάζει τα υλικά κομποστοποίησης
- Να φτιάχνει οικολογικά μη τοξικά σκευάσματα και να τα εφαρμόζει σωστά
- Να φτιάχνει κατασκευές παγίδευσης εντόμων
- Να αναγνωρίζει τα ωφέλιμα έντομα και την χρησιμότητά τους
- Να ορίζει τι είναι αμειψισπορά και συγκαλλιέργεια
- Να προτιμά τα βιολογικά προϊόντα στην διατροφή του

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint με ανάλογο θέμα
- παρουσίαση ανάλογων εικόνων και φωτογραφιών
- κατασκευή compost στο σχολείο με ενεργή συμμετοχή μαθητών και εκπαιδευτικών
- χρήση compost στον λαχανόκηπο και στο θερμοκήπιο μας
- παρασκευή οικολογικών σκευασμάτων: (σαπουνόνηρου για την καταπολέμηση αφίδας ή τσουκνιδόζουμο κλπ.)
- παρατήρηση πραγματικών παγίδων εντόμων βιολογικής φυτοπροστασίας και συσκευασιών ωφέλιμων εντόμων
- κατασκευή παγίδας επιβλαβών εντόμων
- κάλυψη του εδάφους του θερμοκηπίου για τον έλεγχο των ζιζανίων
- πρακτική συγκαλλιέργειας στον κήπο
- πρακτική αμειψισποράς
- επίσκεψη σε θερμοκηπιακή μονάδα παραγωγής βιολογικών προϊόντων.

13. Κηποτεχνία

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να ορίζει και να περιγράφει τι είναι κηποτεχνία
- Να ασκηθεί στη συντήρηση κήπων και στις τεχνικές κηποτεχνίας
- Να αναγνωρίζει τα φυτά της κηποτεχνίας (δέντρα, θάμνοι, αναρριχώμενα, λουλούδια, γκαζόν κλπ.)
- Να αναγνωρίζει τα στοιχεία του κήπου (παρτέρι, βραχόκηπο, νησίδα, μονοπάτια, ζαρντινιέρα, γκαζόν κλπ.)
- Να σχεδιάζει σε χαρτί ένα κήπο με όλα τα στοιχεία του
- Να περιγράφει και να φτιάχνει διακοσμητικές, ξύλινες κατασκευές

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint με ανάλογο θέμα
- παρουσίαση ανάλογων εικόνων και φωτογραφιών με κήπους
- παρατήρηση των φυτών του σχολικού κήπου, των παρτεριών, των διαδρόμων κλπ. και φύτευση νέων φυτών
- καταγραφή των στοιχείων του σχολικού κήπου, των παρτεριών, καταγραφή αυτών και σχεδιασμός τους σε μιλιμετρέ χαρτί
- συντήρηση των παρτεριών του σχολείου και όλου του κήπου γενικότερα (εκτελούνται όλες οι απαραίτητες εργασίες, ανάλογα με την εποχή)
- εγκατάσταση και συντήρηση αρδευτικού συστήματος
- φύτευση ζαρντινιέρων με ετήσια και πολυετή καλλωπιστικά
- διαμόρφωση του σχολικού κήπου με κατασκευή βραχόκηπου, μονοπατιών, ξύλινων κατασκευών (παγκάκια, πέργκολα, κιόσκι)
- επίσκεψη σε κατάσταση πώλησης υλικών κηποτεχνίας

14. Φυτοπροστασία

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να γνωρίζει την σημασία της φυτοπροστασίας για τα φυτά
- Να αναγνωρίζει τους σπουδαιότερους ζωικούς και παθογόνους εχθρούς
- Να αναγνωρίζει τα σπουδαιότερα ζιζάνια
- Να φτιάχνει σωστά ένα σκεύασμα στην ψεκαστήρα
- Να ψεκάξει σωστά με ψεκαστήρα πλάτης
- Να αναγνωρίζει χημικά σκευάσματα (κενές συσκευασίες) και την σήμανση επικινδυνότητάς τους
- Να αποφεύγει την χρήση και την επαφή με χημικά σκευάσματα

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής εκπ/κες δραστηριότητες:

- παρουσίαση powerpoint και φωτογραφιών με ζωικών εχθρών (έντομα, πουλιά, τρωκτικά, ακάρεα)
- παρουσίαση powerpoint και φωτογραφιών με ασθενή φυτά από μύκητες (περονόσπορος, ωίδιο κλπ.)
- δημιουργία εντομολογίου - φυτολογίου
- παρατήρηση και αναγνώριση των κυριότερων ζιζανίων στον κήπο μας
- συλλογή και παρατήρηση με μεγενθυτικό φακό προσβεβλημένων φυτών του κήπου μας από έντομα και μύκητες
- φυτοπροστασία με ήπια μέσα (βοτάνισμα ζιζανίων, ψεκασμός με οικολογικά σκευάσματα)
- παρατήρηση κενών κουτιών φυτοφαρμάκων
- αναγνώριση των σημάτων επικινδυνότητας
- παρασκευή βήμα-βήμα σκευάματος σε ψεκαστήρα πλάτης και σωστή χρήση του (δίνουμε σημασία στην χρήση μάσκας γαντιών κλπ)

15. Ανθοδετική

Αντικειμενικοί στόχοι

Ο μαθητής:

- Να δημιουργεί φυτικές συνθέσεις με τρία ή και περισσότερα φυτά
- Να διακρίνει τα υλικά των φυτικών συνθέσεων (καλάθια, κασπώ, κορδέλες, σφουγγάρια, ζελέ, πετραδάκια)
- Να καλλιεργήσει την αισθητική του και να αναπτύξει την ψυχοσωματική του έκφραση
- Να αναδειξεί την ευαισθησία και το ταλέντο του

Οι παραπάνω στόχοι επιτυγχάνονται με τις εξής δραστηριότητες:

- με την κατασκευή ανθικών συνθέσεων καθ' όλη την διάρκεια της σχολικής χρονιάς
- τα Χριστούγεννα φτιάχνονται συνθέσεις με έλατο, κυπαρρίσι, γκι, αλεξανδρινό, κεριά, κουκουνάκια κλπ.
- την άνοιξη με ανθοφόρα φυτά, μαγιάτικο στεφάνι, συνθέσεις με φυτά εσωτερικού χώρου, συνθέσεις σε ανθοκομικό ζελέ, με διακοσμητικά πετραδάκια, κλπ.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:

ΤΜΗΜΑ:

ΜΑΘΗΜΑ:

Έλεγχος κοινωνικών – συναισθηματικών δεξιοτήτων

Δεξιότητες	1 ^ο τρίμηνο	2 ^ο τρίμηνο	3 ^ο τρίμηνο
Ποια είναι η σχέση με τον/ την εκπαιδευτικό;			
Συνήθως ποια είναι η διάθεσή του/της; (χαρούμενος/η, λυπημένος/η)			
Ποια η σχέση με τους/τις συμμαθητές/τριες;			
Επιδιώκει τη συντροφιά άλλων;			
Έχει φίλους στο σχολείο; Τον/την θέλουν στην παρέα;			
Δέχεται την αποτυχία;			
Μπορεί να αναπαράγει μικρή διήγηση που παρακολούθησε;			
Μαθαίνει να τραγουδά/ να απαγγέλλει;			

ΣΧΟΛΕΙΟ.....

ΟΝΟΜΑ ΜΑΘΗΤΗ.....

ΤΑΞΗ.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....

• Κινητικές δεξιότητες

Αδρή κινητικότητα: μπορεί να σκάψει.....

Μπορεί να σκαλίσει.....

Μπορεί να βοτανίσει.....

Μπορεί να ποτίσει.....

Μπορεί να μεταφέρει υλικά/εργαλεία.....

Λεπτή κινητικότητα: φορά γάντια.....

Σπέρνει.....

Φυτεύει.....

Κόβει με ψαλίδι/κλαδευτόρι.....

• Αυτοεξυπηρέτηση: φορά ποδιά εργασίας.....

Φορά γάντια.....

Τηρεί κανόνες υγιεινής.....

Τοποθετεί τα εργαλεία στη θέση τους.....

• Προσανατολίζεται στο χώρο.....

• Προσανατολίζεται στο χρόνο.....

• Εκτελεί την εργασία που του αναθέτω.....

• Γνωρίζει με τι ασχολείται η κηπουρική-κηπουρός.....

• Αναγνωρίζει τα εργαλεία του κήπου.....

• Γνωρίζει να τα χρησιμοποιεί σωστά και με ασφάλεια.....

• Σπέρνει και φυτεύει σωστά.....

• Εκτελεί τις κηπουρικές εργασίες σωστά και με ασφάλεια.....

• Μπορεί να φυτεύει σωστά ένα φυτό σωστά σε γλάστρα.....

• Μπορεί να φυτεύει σωστά ένα φυτό σωστά στο χώμα.....

• Ξέρει μερικά απλά είδη λουλουδιών.....

• Ξεχωρίζει τα φρούτα και τα λαχανικά.....

• Αναγνωρίζει και λέει τα ονόματά τους.....

• Γνωρίζει τα μέρη του φυτού.....

• Ξεχωρίζει-αναγνωρίζει το δέντρο-θάμνο.....

• Ξεχωρίζει τους σπόρους(όσπρια-σιτηρά).....

• Συγκεντρώνεται στην εργασία που του ανατίθεται.....

• Περαιτώνει την εργασία που του ανατίθεται.....

• Συνεργάζεται με τους άλλους.....

• Συμμετέχει πρόθυμα.....

Μηνών Το 1	Εκμάθη-ση	Αξιο-λόγη-ση	Επίθετα

Διδακτικοί στόχοι:.....

.....

.....

Παρατηρήσεις:.....

.....